

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

СХВАЛЕНО

Вченою радою СНУ ім. В. Даля
протокол № 5
від 26 січня 2018 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора СНУ ім. В. Даля
№ 154/92 від 23.05 2018 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ЩОДО ПОРЯДКУ РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ
У СХІДНОУКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Редакція 2018-01

м. Северодонецьк

АВТОР:

Начальник Центрального
навчально-методичного центру
СНУ ім. В. Даля

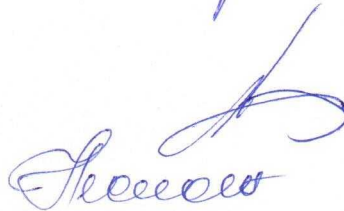

О. М. Брежнев

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Начальник навчального відділу

Д.М. Марченко

Н. М. Нескородєва

1 МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Положення щодо порядку розроблення навчальних планів у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») з метою регламентації організації освітнього процесу у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – СНУ ім. В. Даля).

1.2 Положення є обов'язковим для ознайомлення та виконання науково-педагогічними працівниками університету;

1.3 Для інших працівників СНУ ім. В. Даля Положення носить інформаційний характер.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дане Положення розроблено відповідно до:

- стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги»);
- Закону України "Про вищу освіту";
- Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187,
- Положення про організацію освітнього процесу у СНУ ім. В. Даля;
- Положення про електронні освітні ресурси, затвержені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 01.10.2012, № 1060.

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТІ СКОРОЧЕННЯ

У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

ECTS -	система, яка створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання навчання, системи виміру і порівняння результатів навчання, їхнього академічного визнання й передачі від одного закладу освіти до іншого.
Освітня програма -	узгоджений комплекс видів освітньої діяльності, що розроблений та організований для досягнення навчальних цілей упродовж певного тривалого і безперервного часу.
Навчальний план -	нормативний документ, що регламентує навчання за певним освітнім ступенем і розробляється відповідно до

	освітньої програми та структурно-логічної схеми підготовки, визначає графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, види навчальних занять та їх обсяг, форми контролю.
Робочий навчальний план -	нормативний документ університету на поточний навчальний рік, що конкретизує види навчальних занять, їх обсяг, форми контролю за семестрами, триместрами тощо.
Кредит ECTS -	одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання

У даному Положенні застосовано наступні скорочення:

СНУ ім. В. Даля -	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.
Положення -	Положення щодо порядку розроблення навчальних планів у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.
ОП -	освітня програма.

4 ВСТАНОВЛЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- 4.1 Загальну відповідальність за здійснення контролю щодо дотримання даного Положення покладено на директора Центрального навчально-методичного центру СНУ ім. В. Даля та начальника навчального відділу СНУ ім. В. Даля.
- 4.2 Загальну відповідальність за організацію процесу розроблення навчальних планів покладено на керівників структурних підрозділів СНУ ім. В. Даля.
- 4.3 Локальну відповідальність за розроблення навчальних планів – покладено на робочі групи випускових кафедр СНУ ім. В. Даля.

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 5.1 Дане положення визначає основні завдання, структуру і вимоги щодо розроблення навчальних планів у СНУ ім. В. Даля.
- 5.2 Навчальний план є нормативним документом закладу вищої освіти, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу зі спеціальності. Навчальні та робочі навчальні плани складаються окремо за кожною спеціальністю для кожного рівня вищої освіти і за кожною формою навчання (у тому числі навчання зі скороченим терміном навчання, а також для здобувачів вищої освіти - іноземних громадян).

5.3 Розроблення навчальних і робочих навчальних планів є одним з найбільш відповідальних видів методичної роботи науково-педагогічних працівників університету. Навчальні і робочі навчальні плани розробляються робочими групами випускових кафедр із залученням представників кафедр, які є профільними з певних навчальних дисциплін. Персональний склад груп визначається наказом ректора про робочі групи зі створення освітніх програм. Робочі групи працюють під безпосереднім керівництвом голів робочих груп (гарантів освітніх програм), а координацію їх діяльності здійснює заступник декана (директора) з навчальної роботи

5.4 Робочий навчальний план складається на підставі відповідної освітньої програми (ОП) і визначає:

- 1) графік освітнього процесу;
- 2) зведений бюджет часу (у тижнях);
- 3) перелік та обсяг нормативних і вибіркових навчальних дисциплін та послідовність їх вивчення;
- 4) види навчальних занять та їх обсяг;
- 5) обсяг часу, передбачений на самостійну роботу здобувачів вищої освіти;
- 6) форми проведення семестрового контролю;
- 7) види, обсяги і терміни проведення практик;
- 8) форми атестації здобувачів вищої освіти.

5.4 Не допускається планування дисциплін, за якими не визначені результати навчання; обсяги навчальних дисциплін мають бути пропорційними їх участі у забезпеченні досягнення заявлених в освітній програмі результатів.

5.5 Оформлення навчальних планів здійснюється згідно форм, загальний вигляд яких надано у додатку до цього положення. Шаблон для підготовки робочих навчальних планів у форматі електронної таблиці буде надсилатись навчальним відділом на кафедри окремо.

5.6 У разі виходу навчального навантаження викладачів за межі 600 годин рекомендується зменшувати кількість контактних годин за дисциплінами, але таким чином, щоб кількість годин самостійної роботи за дисципліною не перевищила 75% від загального обсягу годин цієї дисципліни. При цьому склад навчальних дисциплін і практик, їх загальний обсяг у кредитах ЄСТС, як правило, не змінюються. Виняток можуть становити навчальні дисципліни, обов'язкове викладання яких скасовується діючими наказами МОН України.

5.7 Назва кваліфікації на титульній сторінці плану формується з інформації про ступінь вищої освіти (бакалавр, магістр), найменування спеціальності та, у разі наявності, спеціалізації. Для кожної спеціалізації повинна існувати акредитована освітня програма.

6 ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ

6.1 Графік освітнього процесу

6.1.1 Обсяг програми підготовки за освітнім рівнем бакалавра на основі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС, а на основі диплома молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) в залежності від спеціальності та умов прийому на навчання – 120 або 180 кредитів ЄКТС (скорочена програма).

Обсяг освітньо-наукової програми за освітнім рівнем магістра на основі диплома бакалавра складає 120 кредитів ЄКТС (обсяг освітньо-професійної програми – 90 кредитів ЄКТС).

6.1.2 Нормативна тривалість ОП бакалавра денної форми навчання в університеті складає 3 роки 10 місяців, за скороченою програмою – при обсязі 120 кредитів ЄКТС - 1 рік 10 місяців, а при обсязі 180 кредитів ЄКТС - 2 роки 10 місяців.

Нормативна тривалість освітньо-наукової програми дослідницького спрямування за освітнім рівнем магістра – 1 рік 10 місяців, а освітньо-професійної при 90 кредитах – 1 рік 5 місяців.

6.1.3 Графік освітнього процесу за денною формою укладається, виходячи з наступних позицій:

- навчальний рік в університеті розпочинається 1 вересня і включає: 2 семестри (осінній та весняний), теоретичне навчання упродовж яких завершується екзаменаційними сесіями (зимовою та літньою), та практики. Сукупна тривалість семестрів, екзаменаційних сесій і практик впродовж навчального року (курсу) не може бути меншою за 40 тижнів;
- тривалість канікул на навчальний рік (крім випускного) – не менше 8 тижнів (у т.ч. 3=2+1 тижні – під час зимових канікул), але не більш як 12 тижнів;
- тривалість теоретичного навчання, як правило, складає: 17 тижнів в осінньому семестрі (у тому числі 3 тижні самостійної роботи під керівництвом викладача у грудні) та 17 (у тому числі 3 тижні самостійної роботи під керівництвом викладача у лютому) - у весняному семестрі (крім випускного). Тривалість семестрів і дата початку теоретичних (аудиторних) занять можуть бути змінені у випадку проведення навчальних і виробничих практик з відривом від занять;
- тривалість екзаменаційної сесії (денна форма навчання), як правило, складає 3 тижні (планується до 5 іспитів), однак може бути зменшена до 2 тижнів (планується до 4 іспитів). Планувати на екзаменаційну сесію менш як 3 іспити недоцільно (за винятком магістратури та випускного семестру);

- для проведення кожної форми підсумкової атестації (кваліфікаційний іспит, комплексний кваліфікаційний іспит, захист випускної кваліфікаційної роботи) в графіку освітнього процесу виділяється 1 тиждень;
- у випадку, якщо навчальним планом передбачений захист випускної кваліфікаційної роботи бакалавра/магістра, в графіку освітнього процесу має бути виділений час для її написання: 4 тижні за освітнім рівнем бакалавра і від 4 тижнів до 8 тижнів – за освітнім рівнем магістра;
- не менш як 6 тижнів за весь період навчання має бути виділено на проходження практики з відривом від навчання, яка є невід'ємним компонентом обов'язкової частини програми підготовки. Оскільки проходження практики на робочому місці є загальновизнаною умовою присвоєння професійної кваліфікації, рекомендується ці 6 тижнів планувати як виробничу практику, а навчальні практики планувати за рахунок блоку дисциплін вибору закладу вищої освіти. Під час практик навчальні заняття не проводяться.

При плануванні практичної підготовки (навчальні і виробничі практики) доцільно врахувати рекомендації Європейського простору вищої освіти, згідно з якими обсяг кредитів, виділених на виробничу практику (практику на посаді) та кваліфікаційну роботу, має складати не менш як 10% від загальної кількості кредитів за програмою підготовки.

6.1.4 Проходження практики (з відривом від навчання) відображується відповідно до кількості кредитів, із розрахунку 1 тиждень = 1,5 кредити ЄКТС.

6.1.5 На кожну форму атестації здобувачів вищої освіти (кваліфікаційний іспит за спеціальністю, комплексний кваліфікаційний іспит, захист випускної кваліфікаційної роботи тощо) виділяється 1,5 кредити.

6.2 План освітнього процесу

6.2.1 План освітнього процесу складається з таких розділів:

1) обов'язкова частина, що включає:

- дисципліни формування загальних і фахових компетентностей (включаючи курсові роботи /проекти, що є окремими елементами освітньої програми);
- практику;
- атестацію.

2) вибіркова частина, що включає блоки навчальних дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти – не менше 2-х блоків;

3) факультативні дисципліни.

- 6.2.2 Встановити, що у структурі навчальних планів на обов'язкову частину має бути виділено не менш як 75% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти, на дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.
- 6.2.3 Спеціалізації в освітніх програмах і навчальних планах забезпечуються, як правило, викладанням дисциплін з блоку вільного вибору здобувача вищої освіти, починаючи з 4 курсу за наявності в групі 20-25 осіб.
- 6.2.4 Склад навчальних дисциплін з обов'язкової частини навчальних планів для всіх спеціалізацій однієї і тієї ж спеціальності, повинен бути однаковим. В складах дисциплін, що входять до блоків вільного вибору, для різних спеціалізацій однієї і тієї ж спеціальності допускається відмінності не більше 20%.
- 6.2.5 Незалежно від спеціальності для формування загальних компетентностей в обов'язкову частину плану освітнього процесу повинні включатись наступні дисципліни в наданих у таблицях 6.1 та 6.2 обсягах.

Таблиця 6.1 – Обсяг дисциплін в обов'язковій частині плану (за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти)

Назва дисципліни	Кредитів ЄКТС	Вид контролю	Кількість аудиторних годин на тиждень*
Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	3 семестр – залік; 4 семестр – залік; 5 семестр - іспит	1 – 0 – 1 0 – 0 – 1 0 – 0 – 1
Історія України і української культури	4	1 семестр - іспит; 2 семестр - залік	1 – 0 – 1 1 – 0 – 1
Здоров'я людини (включає розділи «Безпека життєдіяльності» і «Основи охорони праці», «Основи екології»)	4	1-й семестр - залік 2-й семестр - залік	2 – 0 – 1 1 – 0 – 0
Іноземна мова	14	1 – 7 семестри – залік;	0 – 0 – 2
Філософія	4	2 семестр - залік	1 – 0 – 1

* - перша цифра – лекції, друга – лабораторні заняття, третя – семінарські (практичні) заняття.

Позакредитній дисципліні «Фізична культура» повинно надаватись до 4 годин (2 години – аудиторні, 2 години - заняття у секціях) на тиждень у кожному семестрі (крім 8-го), форма контролю – залік у 2, 4, 6 і 7 семестрах, вид занять – практичні заняття. Заняття з фізичної культури в спортивних секціях можуть бути організовані як факультативи.

Таблиця 6.2 – Обсяг дисциплін в обов'язковій частині плану (за другим
(магістерським) рівнем вищої освіти)

Назва дисципліни	Кредитів ЄКТС	Вид контролю	Кількість аудиторних годин на тиждень
Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності	3	1-й семестр - залік	1 – 0 – 1
Іноземна мова	3	1-й семестр – залік; 2-й семестр – залік	0 – 0 – 1 0 – 0 – 1
Основи педагогіки вищої школи	3	2-й семестр – залік	1 – 0 – 1

- 6.2.5 У разі, якщо дисципліни, що входять до таблиць 6.1 та 6.2, є профільними для відповідної спеціальності, то вони можуть бути замінені на професійні дисципліни з відповідним збільшенням обсягу.
- 6.2.6 Перелік інших дисциплін, спрямованих на формування загальних і фахових компетентностей, визначається кафедрою на підставі освітньої програми.
- 6.2.7 Кількість дисциплін, що планується для вивчення в одному навчальному році, в семестрах з 1 по 4 не повинна перевищувати 8, в семестрах з 5 по 8 – 5.
- 6.2.8 Курсова робота (проект), що є окремим елементом ОП оцінюється окремо і для її виконання передбачається відповідна кількість кредитів ЄКТС, які мають бути відображені у навчальному плані.
- 6.2.9 Якщо галузевим стандартом не встановлена кількість курсових робіт (проектів), то протягом навчального року здобувач вищої освіти може виконувати, як правило, не більше однієї курсової роботи (проекту). При цьому написання курсових робіт (проектів) першокурсниками не планується, а у випускному семестрі курсові роботи (проекти) можуть бути передбачені за умови відсутності у плані кваліфікаційної роботи бакалавра.
- 6.2.10 Вивчення всіх навчальних дисциплін завершується заліком або іспитом.
- 6.2.11 Сумарна кількість контрольних заходів (іспитів і заліків) за семестр не може перевищувати восьми. Кількість іспитів в одному семестрі повинна знаходитись у межах від трьох до п'яти.
- 6.2.12 Встановити, що кількість годин навчальних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) за рівнем бакалавра становить від 23% до 40% (від 7 до 12 годин у одному кредиті ЄКТС), а за рівнем магістра (денна форма навчання) від 23% до 33% (від 7 до 10 годин у одному кредиті ЄКТС).

- 6.2.13 Практика з відривом від навчання повинна становити для бакалаврів: не менше 10-15% від загального обсягу освітньої програми; для магістрів – 25 %, незалежно від типу магістратури.
- 6.2.14 Враховуючи, що матеріали підсумкового (семестрового) контролю та атестації здобувачів вищої освіти формуються на компетентнісних засадах, при плануванні атестації доцільним є використання наступних форм:
- для бакалаврів: комплексний кваліфікаційний іспит зі спеціальності і/або захист випускної кваліфікаційної роботи бакалавра
  - для магістрів: комплексний кваліфікаційний іспит зі спеціальності та/або захист випускної кваліфікаційної роботи магістра.
- 6.2.15 За дисциплінами, що викладаються здобувачам вищої освіти заочної (дистанційної) форми навчання, кількість контактних годин повинна складати не більше 20% від кількості контактних годин, відведених для вивчення цих дисциплін здобувачами вищої освіти денної форми навчання.
- 6.2.16 В частині дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти рекомендується визначити не менше двох блоків дисциплін обсягом 60 кредитів кожен з метою запропонувати здобувачу вищої освіти вибрати один з блоків. Оптимальний обсяг однієї навчальної дисципліни на семестр має становити 5-6 кредитів ЄКТС.
- 6.2.17 При формуванні блоків дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти додержуватись наступних вимог:
- 1) кількості годин лекційних, практичних (семінарських), лабораторних занять і розподіл їх за семестрами в усіх блоках повинні бути однаковими;
  - 2) кількості курсових проектів і розподіл їх за семестрами в обох блоках повинні бути однаковими;
  - 3) кількості курсових робіт і розподіл їх за семестрами в усіх блоках повинні бути однаковими;
  - 4) кількості іспитів і розподіл їх за семестрами в усіх блоках повинні бути однаковими;
  - 5) кількості заліків і розподіл їх за семестрами в усіх блоках повинні бути однаковими;
  - 6) кількості практик і розподіл їх за семестрами в усіх блоках повинні бути однаковими;
  - 7) кількості атестацій і розподіл їх за семестрами в усіх блоках повинні бути однаковими.

Продовження додатку

ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ																				
Освітній рівень бакалавр																				
№ п/п	Назва дисципліни	Цифр кафедри	Розподіл за семестрами					Інші заняття	Разом	Обсяг годин					Розподіл за курсами і семестрами					
			Екзамени	Зачітки	Курс. проєкт	Курс. робота	Інші заняття			Лекції	Лектораторія	Практична робота	Заняття (семінари)	Самостійна робота	І	II	III	IV		
1	2	3	4	5	6	7	8	8.1	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	2.1	4	5	6	7														
1	Обов'язкові навчальні дисципліни																			
1.1	Формування загальних компетентностей																			
1.1.01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	5	3	4			120	4.0	14	-	42	64		1	0	1	0	1		
1.1.02	Історія України і української культури	1	2				120	4.0	28	-	28	64		1	0	1	0	1		
1.1.03	Іноземна мова		1	2	3	4	420	14.0	-	-	196	224		0	2	0	0	2	0	0
1.1.04	Філософія	2	1	2			120	4.0	14	-	14	92		1	0	1				
1.1.05	Здоров'я людини (БЖД) ТП, Основ и екологія		1	2			120	4.0	42	-	14	64		2	0	1	0	0		
*	Фізичне виховання		2	4	6	7								0	2	0	0	2	0	0
*	Заняття у секціях													0	2	0	0	2	0	0
	Разом:						900	30	98	-	294	508		7.0	7.0	4.0	3.0	2.0	2.0	2.0
1.2.	Формування фахових компетентностей																			
1.2.01																				
1.2.02																				
***																				
1.3	Практика (назва практики (вказати - навчальна/ виробнича, з відвідуєм/без відвіду від теоретичного навчання)						0	0	0	0	0	0								
1.3.01																				
1.3.02																				
***																				
1.4	Атестація						0	0												
1.4.01	(вказати вид атестації)																			
1.4.02	(вказати вид атестації)																			
	Разом:						0	0.0												
	Разом за обов'язковою частиною						3600	120.0												
2	ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ																			
2.1	Навчальні дисципліни вибору навчального закладу																			
2.1.01																				
2.1.02																				
***																				
2.2.	Практика (назва практики (вказати - навчальна/ виробнича, з відвідуєм/без відвіду від теоретичного навчання)						0	0												
2.2.01																				
***																				
2.3	Атестація						0	0												
2.3.01	(вказати вид атестації)																			
2.3.02	(вказати вид атестації)																			
	Разом:						0	0.0												
	Усього за навчальними дисциплінами вибору навчального закладу						1800	60.0												

Продовження додатку

Блок 1 дисциплін вільного вибору студента (загальний обсяг блоку - 60 кредитів)											
№	Назва	Семестр	Кільк.	Тижн.	Кредитів	Навчальні заняття (годин на тижд.)					
1	Навчальна практика					Курсові проекти	Курсові роботи	Індивідуальні завдання	Екзамени	Заліки	Кредити ECTS
2.4	Блок 1 дисциплін вільного вибору студента (загальний обсяг блоку - 60 кредитів)					0	0	0	0	0	60.00
2.4.01											
2.4.02											
...											
2.5	Блок 2 дисциплін вільного вибору студента (загальний обсяг блоку - 60 кредитів)										
2.5.01											
2.5.02											
...											
	Усього за дисциплінами вільного вибору студентів (повинно бути 60 кредитів)		1800	60							
	Усього за вибірковими навчальними дисциплінами		3600	120	0	0	0	0	0	0	
	Підготовка бакалавра разом:		7200	240							
3	Факультативні дисципліни (форми контролю не плануються)										
3.1.											
3.2.											
...											
	Разом:		0	0.0							
ІНФОРМАЦІЙНА ЧАСТИНА											
№	Назва	Семестр	Кільк.	Тижн.	Кредитів	Навчальні заняття (годин на тижд.)					
1	Навчальна практика					Курсові проекти	Курсові роботи	Індивідуальні завдання	Екзамени	Заліки	Кредити ECTS
2	Виробнича практика					0	0	0	0	0	30.00
3											30.00
4											30.00
5											30.00
6											30.00
										60.00	60.00
АТЕСТАЦІЯ											
№	Програма підготовки бакалавра	Назва									
1											
2											
3											
План складено у відповідності до _____ (назва стандарту, за наявності)											
а також згідно вимог _____ (назва професійного стандарту, за наявності)											
Зав. кафедри _____											
Директор інституту, декан факультету _____											
Начальник навчального відділу _____ Тищенко Ю.А.											